

Kommende artikler

Få et indblik i nogle af de artikler, som udkommer i de næste numre af *Samfundslederskab i Skandinavien*.

Fællesskabelse – opbrud, nedbrud eller nybrud i organisering af velfærd mellem kommune og civilsamfund

Fællesskabelse træder i disse år frem som et nyt begreb i en offentlig ledelseskontekst og får en ny relevans og opmærksomhed i bestræbelser på at udvikle velfærd. Imidlertid er fællesskab som fænomen underbelyst i forskningslitteraturen omkring offentlig ledelse på trods af, at såvel offentlige som civile aktører i stigende grad beskæftiger sig med kollektive (borger-)kræfter som middel og mål til offentlig velfærd og innovation.

Fællesskabelse som hverdagsentreprenørskab

Borgerfællesskaber får i disse år fornyet politisk fokus, ikke kun som et mål i sig selv, men også som et middel til at opnå andre mål inden for fx sundhed eller inklusion. Hermed introduceres en mål-middel rationalitet i relation til fællesskab, der står i kontrast til forestillingen om det interessebårne fællesskab drevet af lokale ildsjæle. På baggrund af etnografisk materiale fra to lokale borgerinitiativer diskuterer denne artikel relevansen af mål-middel figuren i en fællesskabskontekst – og tilbyder med afsæt i entreprenørskabsteori et alternativt begrebsapparat for at forstå tilblivelse og stabilisering af borgerfællesskaber over tid. Med assemblage, bricolage og infrastruktur udvikler artiklen en begrebsramme, som hverken reducerer drivkraften bag lokale fællesskaber til særlige individers entusiasme (ildsjæle) eller til mål og strategier i et rationelt organisationsperspektiv, men flytter opmærksomheden til hvordan lokale forbindelser mellem mennesker, steder og begivenheder understøttes og stabiliseres over tid. Snarere end mål- og effektrationaler, er aktørorienteringen i denne kontekst kendetegnet ved en orientering mod små, hverdagsagtige forbindelser og hvad man kan skabe med de ressourcer, der nu engang er til rådighed et bestemt sted på et bestemt tidspunkt.

Fællesskaber mellem kommune og civilsamfund: De fem vigtigste barrierer – og det fælles håb

Hvis vi skal løfte de vigtigste samfundsmæssige udfordringer omkring ulighed i sundhed, uddannelse, beskæftigelse mv., hvis vi skal skabe betingelser for gode liv, er fællesskaber centrale. Men der er også i dag en række barrierer for arbejdet med at opbygge og styrke fællesskaber – måske fordi fællesskabsdannelse radikalt overskrider vores organiseringer og institutionelle logikker og støder ind i nogle af de regler og rammer, der er resultatet af årtier med en effektiviseringsdagsorden. I denne artikel sætter vi denne problematik til debat og formulerer fem centrale barrierer, som vi forpligter os på at arbejde med at overkomme. Artiklen udspringer af dialoger mellem de tre parter i projektet Velfærdsinnovation mellem kommune og civilsamfund, der er støttet af Velux Fonden, som undersøger hvordan deltagelse for udsatte voksne i fællesskaber kan understøttes og udvikles. Vi repræsenterer tre forskellige aktører: en kommune, en socialøkonomisk virksomhed og en videregående uddannelsesinstitution/udbyder af offentlig lederuddannelse – med en fælles ambition om at styrke lokale og regionale fællesskaber til gavn for borgere i Region Sjælland. I det næste afsnit adresseres, hvorfor fællesskabet har fået en ny aktualitet og de forhåbninger og nødvendigheder, som fællesskaber aktuelt forbindes med. Dernæst formulerer vi fem barrierer for fællesskabelse, som vi på forskellig måde støder på som henholdsvis kommunal, socialøkonomisk og uddannelsesmæssig aktør. Til sidst diskuteres, hvad det kræver at overvinde barrierene.

Fællesskabelse – en diffraktiv læsning igennem Weick og Deleuze

Artiklen bidrager til udforskning af fællesskabende processer læst gennem Weick og Deleuzes begreber sensemaking og begær. De fællesskabende processer undersøges gennem et empirisk felt som en socialøkonomisk virksomhed og gennem en fælles aktivitet som kreaværksted. Her viser artiklen, hvordan fællesskabelse kan emergere og blive til. Artiklen undersøger, hvorledes begreberne sensemaking og begær kan bidrage til nye forståelser af det empiriske felt, og hvordan de teoretisk kan berige hinanden. Derfor arbejdes der med en diffraktiv metodologi, hvor empiri og begreber læses diffraktivt gennem hinanden for at undersøge, hvordan empiri og teoretiske begreber former og farver hinanden i forskellige læsninger. Ved at læse vores teoretiske begreber og empiri sammen, får vi således både et blik for det potentialiserende, ubestemte, kollektive og retningsættende begær og intensitet fra Deleuze, samtidig med at vi fra Weick også får blik for de processer, hvorigennem mønstre af handling og mening produceres og reproduceres.

Fællesskabelse som empirisk fænomen – begrebsat med Weick og Deleuze

Der er store forhåbninger knyttet til fællesskaber i den danske velfærdssamfund. Både som et mål i sig selv, men også som middel til samfundsudvikling. Der er også fokus på hvordan fællesskaber sætter rammer for subjektivering og læring for det nutidige menneske. Alle tre tilgange har fokus på fællesskab i relation til noget andet. Artiklen bidrager ved at holde fokus på fællesskabelse i sig selv som fænomen. Den udfolder fænomenet fællesskabelse og skaber på den baggrund inspiration til, hvordan man kan understøtte fællesskabelse i praksis, uanset om fællesskabet ses som et mål eller et middel. Artiklen udfolder fænomenet fællesskabelse ved at sammenstille to distinkte men komplementære analytiske begrebsættelser af fællesskabelse i den samme empiriske case i et krea-værksted blandt frivillige i en social økonomisk virksomhed. Casestudiet af fællesskabelse gennem de to begrebsættelser fanger fællesskabelse som et flow hvori et ´vi´ skaber orden, gennem en organiseringsproces knyttet til oplevet mening (del 1) og, at det fællesskab som bliver til skabes af, at garnet påvirker en intensitet der skaber et roligt omsorgsfælleskab (del 2). Det hele sker med tråde til fortid og fremtid. Og hjulpet af værter, med intenst begær efter striknings/filtningsbegivenheder. Del 1 trækker på begreber fra sensemakingteori inspireret af Weick og del 2 trækker på Deleuze.

Ledelsesinterventioner i arbejdet med sammenhængende og helhedsorienterede borgerforløb i den offentlige sektor – en mixed method undersøgelse

Sammenhængende og helhedsorienterede borgerforløb i den offentlige sektor har hen over det seneste tiår sat en stadig tydeligere retning for offentlige organisationers strategiske dagsordner. Artiklen undersøger, hvilken rolle ledelse spiller i forhold til at sikre den hjælp, borgerne behøver, ved aktivt at støtte medarbejdernes arbejde med at sikre koordinerede indsatser på tværs af myndighedsfunktioner og professionelle udførerenheder. Med afsæt i et mixed methods forskningsdesign med brug af semi-randomiserede og kvalitative interviews, gennemført i samarbejde med fem danske kommuner, viser artiklen, at simple ledelsesinterventioner har stor betydning for kvaliteten af det tværprofessionelle samarbejde og i sidste ende borgerens oplevelse af sammenhæng i de løsninger, som kommunerne tilbyder. Artiklen præsenterer endvidere modellen Relationel Kapacitet, som er en helhedsorienteret ramme, der kombinerer relationelle analyser og dialogisk praksis som et konkret bud på, hvordan offentlige organisationer kan arbejde med borgere, der oplever komplekse udfordringer i deres liv, der kræver en tværfaglig indsats.

Husk, at du kan abonnere på *Samfundslederskab i Skandinavien* ved at sende en mail til SiS@cbs.dk eller [registrere dig på tidsskriftets hjemmeside](#). Abonnementet er gratis.